

Fonaments Lingüístics de la Normativa

Codi: 105846

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2503998 Filologia Catalana: Estudis de Literatura i Lingüística	OB	3	1
2504380 Estudis d'Anglès i Català	OB	3	1
2504388 Estudis de Català i Espanyol	OB	3	1

Professor/a de contacte

Nom: Mar Massanell Messalles

Correu electrònic: mar.massanell@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Cap.

Objectius

Analitzar els fonaments lingüístics i històrics de la normativa de la llengua catalana establerta per l'Institut d'Estudis Catalans.

Competències

Filologia Catalana: Estudis de Literatura i Lingüística

- Demostrar domini de la normativa de la llengua catalana, dels seus fonaments lingüístics i de totes les seves aplicacions en l'àmbit acadèmic i professional.
- Fer lectures i interpretacions crítiques de textos.
- Fer treballs escrits o presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat.
- Interpretar els factors polítics, socials i culturals que condicionen l'ús de la llengua catalana i la seva evolució al llarg de la seva història i en l'actualitat.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Estudis d'Anglès i Català

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Aplicar els conceptes, recursos i mètodes adquirits a l'estudi de la variació de les llengües catalana i anglesa, tant en un context històric com en el context social global i multilingüe actual.
- Demostrar el coneixement normatiu de la llengua catalana i els seus fonaments i el domini en totes les aplicacions en l'àmbit acadèmic i professional.
- Demostrar habilitats per treballar de manera autònoma i en equip per assolir els objectius planificats, si escau en contextos multiculturals i interdisciplinaris.
- Fer treballs escrits o presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat en diferents llengües.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Utilitzar les eines digitals i les fonts documentals específiques per a la captació i l'organització d'informació.

Estudis de Català i Espanyol

- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Analitzar els principals factors de variació lingüística del català i de l'espanyol, siguin historicopolítics, diatòpics, semàntics o pragmàtics, i la seva evolució al llarg de la història i a l'actualitat.
- Demostrar el coneixement normatiu de les llengües catalana i espanyola i el domini en totes les aplicacions en l'àmbit acadèmic i professional.
- Fer treballs escrits o presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat en diferents llengües.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar les propietats fonètiques, fonològiques, morfològiques, sintàctiques, lèxiques i semàntiques de la llengua actual que més problemàtica susciten.
2. Aplicar adequadament els coneixements adquirits per a l'obtenció de dades i el maneig de fonts documentals d'aplicació a l'estudi de la llengua i la literatura catalanes.
3. Aplicar adequadament els coneixements adquirits per obtenir dades i utilitzar fonts documentals aplicables a l'estudi de la llengua i la literatura catalanes.
4. Aplicar adequadament i reflexivament els principis prescriptius de la llengua catalana estàndard oral i escrita.
5. Aplicar els principis de correcció que requereix la llengua estàndard i els diferents registres i varietats.
6. Aprendre a utilitzar la terminologia lingüística relacionada amb la norma i la variació de manera precisa.
7. Comunicar fent un ús no sexista del llenguatge.
8. Construir textos normativament correctes
9. Construir textos normativament correctes.
10. Dominar els recursos en diversos suports que faciliten l'aplicació de la normativa vigent.
11. Dominar l'expressió oral i escrita en llengua catalana.
12. Explicar les normes ortogràfiques.
13. Expressar-se de manera fluida, correcta, adequada i eficaç, tant oralment com per escrit, en l'àmbit acadèmic.
14. Interpretar la informació normativa localitzada als webs d'institucions normatives a Internet
15. Interpretar la informació normativa localitzada als webs d'institucions normatives a Internet.
16. Interpretar la problemàtica i les condicions de l'ús correcte sancionat de la llengua catalana en la societat multicultural actual i al llarg de la seva història.
17. Localitzar informació especialitzada i acadèmica i seleccionar-la segons la rellevància.
18. Modular el discurs escrit i oral per expressar-se de manera respectuosa i ètica en un context d'interacció acadèmica.
19. Planificar la feina de manera efectiva individualment o en grup per a la consecució dels objectius plantejats.
20. Redactar comentaris de text amb sentit crític.
21. Redactar correctament un text no normatiu prèviament analitzat.
22. Relacionar la norma lingüística amb altres disciplines gramaticals.
23. Ser tolerant amb la diversitat i la riquesa lingüístiques.
24. Treballar autònomament en l'estudi sincrònic i diacrònic de la llengua i la literatura catalanes.
25. Utilitzar recursos tecnològics (digitals i audiovisuals) per a l'adquisició del coneixement i les seves aplicacions en llengua i literatura.

Continguts

- Bases sociolingüístiques i geolingüístiques del corpus normatiu actual de la llengua catalana.
- El contingut del corpus, la seva aplicació i la seva difusió social.
- Aspectes controvertits de fonètica, morfologia, sintaxi i lèxic normatius.

Metodologia

Aquesta assignatura de 6 crèdits ECTS demana una dedicació aproximada de 150 hores per part de l'estudiant, 45 de corresponents a activitats dirigides (aula invertida i classes magistrals), 30 a activitats supervisades (resolució d'exercicis/problemes/casos, tallers, presentacions orals individuals/en equip) i 75 a activitats autònomes (elaboració de treballs individuals/en equip, estudi i treball personal).

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Aula invertida, classes magistrals	45	1,8	1, 2, 4, 5, 9, 11, 12, 15, 16, 20, 21, 24, 25
Tipus: Supervisades			
Resolució d'exercicis/problemes/casos, tallers, presentacions orals individuals / en equip	30	1,2	1, 2, 4, 5, 9, 11, 12, 15, 16, 20, 21, 24, 25
Tipus: Autònomes			
Preparació de treballs individuals o en grup, estudi i treball personal	75	3	1, 2, 4, 5, 9, 11, 12, 15, 16, 20, 21, 24, 25

Avaluació

L'avaluació es basarà en evidències de tres tipus:

- Assistència i participació activa a classe/conferències/activitats complementàries (10%).
- Proves escrites (50%).
- Proves orals (40%).

A l'inici de cada activitat d'avaluació, la professora informarà els estudiants del procediment i de la data de revisió de les qualificacions. La nota mínima per a aprovar l'assignatura és 5.

Si un estudiant ha estat avaluat de menys de 2/3 de la qualificació total de l'assignatura, rebrà la consideració de "no avaluable". Per optar a la recuperació cal complir dues condicions: (1) haver estat avaluat almenys de 2/3 de la qualificació total de l'assignatura i (2) tenir una nota d'avaluació continuada compresa entre 3,5 i 4,9. La qualificació màxima de la recuperació és 5. La recuperació consistirà en un prova global sobre els continguts de l'assignatura.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. Si es produeixen diverses irregularitats en els actes d'avaluació, la qualificació final d'aquesta assignatura serà zero.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment, s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, assegurant que tot l'estudiantathi pot accedir.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació activa a classe/conferències/activitats complementàries	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25
Proves escrites	50%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25
Proves orals	40%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25

Bibliografia

Casals, Daniel i Neus Nogué (ed.) (2016). *Cent anys de Normes ortogràfiques*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Fabra, Pompeu (1918 [1933⁷, [1995^f]). *Gramàtica catalana*. Barcelona: IEC. Accessible a: <http://publicacions.iec.cat/repository/pdf/00000044%5C00000005.pdf>

Fabra, Pompeu (1932). *Diccionari general de la llengua catalana*. Barcelona: Catalònia.

Fabra, Pompeu (1956). *Gramàtica catalana*. Barcelona: Teide.

Generalitat de Catalunya (2003 [2009²]). *Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya / Institut d'Estudis Catalans. Accessible a: http://territori.gencat.cat/ca/01_departament/documentacio/territori-i-urbanisme/cartografia/nomenclator_oficial_d

Ginebra i Serrabou, Jordi (2017). *La nova normativa de l'Institut d'Estudis Catalans. Guia pràctica*. Tarragona: Publicacions URV. Accessible a: <http://llibres.urv.cat/index.php/purv/catalog/download/274/309/683-1?inline=1>

Institut d'Estudis Catalans (1913). *Normes ortogràfiques*. Barcelona. Accessible a: <http://publicacions.iec.cat/repository/pdf/00000190%5C00000050.pdf>

Institut d'Estudis Catalans (1990a [1999³]). *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana. I. Fonètica*. Barcelona: IEC. Accessible a: <http://publicacions.iec.cat/repository/pdf/00000039/00000072.pdf>

Institut d'Estudis Catalans (1990b). *Documents de la Secció Filològica, I*. Barcelona: IEC. Accessible a: <http://publicacions.iec.cat/PopulaFitxa.do?moduleName=&subModuleName=&idCatalogacio=373>

Institut d'Estudis Catalans (1992a [1999³]). *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana. II. Morfologia*. Barcelona: IEC. Accessible a: <http://publicacions.iec.cat/repository/pdf/00000062/00000073.pdf>

Institut d'Estudis Catalans (1992b [1996³]). *Documents de la Secció Filològica, II*. Barcelona: IEC. Accessible a: <http://publicacions.iec.cat/PopulaFitxa.do?moduleName=&subModuleName=&idCatalogacio=376>

Institut d'Estudis Catalans (1995). *Diccionari de la llengua catalana [= DIEC]*. Barcelona / Palma de Mallorca / València: Edicions 3 i 4 / Edicions 62 / Editorial Moll / Enciclopèdia Catalana / Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Institut d'Estudis Catalans (1996). *Documents de la Secció Filològica, III*. Barcelona: IEC. Accessible a: <http://publicacions.iec.cat/PopulaFitxa.do?moduleName=&subModuleName=&idCatalogacio=377>

Institut d'Estudis Catalans (1997). *Documents normatius 1962-1996: amb les novetats del diccionari*. Barcelona: IEC. Accessible a: <http://publicacions.iec.cat/PopulaFitxa.do?moduleName=&subModuleName=&idCatalogacio=380>

Institut d'Estudis Catalans (1999). *Aplicació al català dels principis de transcripció de l'Associació Fonètica Internacional*. Barcelona: IEC. Accessible a: <http://publicacions.iec.cat/repository/pdf/00000042/00000071.pdf>

Institut d'Estudis Catalans (2003a). *El català de l'Alguer: un model d'àmbit restringit*. Barcelona: IEC. Accessible a: http://www.iec.cat/butlleti/pdf/103_butlleti_model.pdf

Institut d'Estudis Catalans (2003b). *Documents de la Secció Filològica, IV*. Barcelona: IEC. Accessible a: <http://publicacions.iec.cat/PopulaFitxa.do?moduleName=&subModuleName=&idCatalogacio=378>

Institut d'Estudis Catalans (2007). *Diccionari de la llengua catalana [= DIEC2], 2a ed.* Barcelona: Edicions 62 / Enciclopèdia Catalana. Accessible a: <http://dlc.iec.cat/>

Institut d'Estudis Catalans (2016). *Gramàtica de la llengua catalana* [= GIEC]. Barcelona: IEC.

Institut d'Estudis Catalans (2017). *Ortografia catalana*. Barcelona: IEC. Accessible a: https://www.iec.cat/llengua/documents/ortografia_catalana_versio_digital.pdf

Institut d'Estudis Catalans (2018a). *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana, III. Lèxic*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans. Accessible a: <https://estandard-oral.llocs.iec.cat/>

Institut d'Estudis Catalans (2018b). *Gramàtica essencial de la llengua catalana*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans. Accessible a: <https://geiec.iec.cat/>

Institut d'Estudis Catalans (2018c). *Documents de la Secció Filològica, V*. Barcelona: IEC. Accessible a: https://publicacions.iec.cat/PopulaFitxa.do?moduleName=coleccions_bibliografiques&subModuleName=&idCatal

Institut d'Estudis Catalans (2019). *Gramàtica bàsica i d'ús de la llengua catalana* [GBU]. Barcelona: IEC.

Institut de la Llengua Catalana (1917). *Diccionari ortogràfic: precedit d'una exposició de l'ortografia catalana segons el sistema de l'I. d'E. C. / redactat sota la direcció de P. Fabra*. Barcelona: IEC. Parcialment accessible a:

<http://normesortografiques.espais.iec.cat/files/2013/01/IEC1917NormesOrto-delDiccionariOrtografic.pdf>

Mestres, Josep M., Joan Costa, Mireia Oliva i Ricard Fité (1995). *Manual d'estil. La redacció i l'edició de textos* [= MeCOF]. Barcelona: Eumo / Universitat de Barcelona / Universitat Pompeu Fabra / Associació de Mestres Rosa Sensat.

Nogué, Neus (2018). *La nova normativa a la butxaca. L'Ortografia catalana i la Gramàtica de la llengua catalana: principals novetats*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Pitarch i Almela, Vicent (2013). *Les Normes de Castelló als cent anys de les Normes de l'Institut d'Estudis Catalans*. Benassal: Fundació Carles Salvador; Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

Salvador, Carles (1933). *Vocabulari ortogràfic valencià. Precedit d'una Declaració i Normes ortogràfiques*. València: l'Estel. Accessible a: <http://repositori.uji.es/xmlui/handle/10234/3187>

Segarra, Mila (1985). *Història de l'ortografia catalana*. Barcelona: Empúries.

Segarra, Mila (1985 [1987²]). *Història de la normativa catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

Solà, Joan, Maria Rosa Lloret, Joan Mascaró i Manuel Pérez Saldanya (dir.) (2002 [2008]). *Gramàtica del català contemporani*, 3 vol. Barcelona: Empúries.

Llocs web d'interès:

ésAdir, Llibre d'estil de la CCMA / Portal lingüístic de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. <http://esadir.cat/>

Optimot, Consultes lingüístiques. <https://aplicacions.llengua.gencat.cat/llc/AppJava/index.html>

Termcat, Centre de Terminologia. <https://www.termcat.cat/ca>

Programari

Cap d'específic.